

rer man, at dette ikke er nogen Trøst, thi naar Rigsraadet er tilstede, saa maa naturligtviis det Ministerium, der staaer til Ansvar for det høie Rigsraad, komme det imøde, og hvad angaaer de særlige Sager, saa ville de heller ingen Betydning have, thi de ville ogsaa kunne udøve derpaa en stor Indflydelse. Man fremstiller det altsaa paa den ene Side, at en Regjering kan gjøre ved Rigsraaderne, hvad den vil, den kan tvinge dem til at staae med Hatten i Haanden og andrage ærbødigst, men paa den anden Side paa staaer man, at, naar den danske Rigsdag vil udøve de Rettigheder, hvortil den har og beholder en aldeles fuldstændig lovsgrundet Ret, saa vil Regjeringen alene tage Hensyn til Rigsraadets Stemning, hvorvidt de her behandlede og vedtagne Love maatte behage dette eller ikke, og dette sølgelig faae den afgjørende Indflydelse paa Danmarks særegne Anliggender; og derfor maae vi ikke hente nogen Trøst fra den Anskuelse, at Danmarks Rige dog selv efter den foretagne Indskrænkning af Danmarks Riges Grundlov beholder sin hele tidligere Myndighed i de særegne Anliggender. Naar der ikke deri, mine Herrer, er Modsigelse, saa forstaaer jeg ikke, hvad Modsigelse er, og jeg kan ikke forstaae, hvorledes man skal kæmpe sig ud af dem.

Naar man fremdeles, idet man har talt om Offentlighed, som ogsaa jeg erkjender at være en nødvendig Bestanddeel af et constitutionelt Liv, og samtidig dermed har beklaget, at Rigsraadet ikke havde Initiativet, da har man jo en Paragraph i Udkastet, hvor ikke alene Initiativet, men hele Afgjørelsen er lagt i Rigsraadets egne Hænder, idet, som bekjendt, § 39 siger, at Rigsraadet bestemmer, om og hvorledes dets Forhandlinger skulle komme til offentlig Kundskab. Nu siger man, at dette Intet betyder, fordi, siger man, dette Rigsraad paa ingen Maade vil have Offentlighed (En Stemme: Ja, det vil, det heller ikke.). Ja min Paastand kan være ligesaa bespøiet som de andre Herrer, naar de tale om en ubekjendt Fremtid, og om hvad ubekjendte Mænd ville gjøre; Ja og Nei gaae her lige op imod hinanden. Men om man nu end for noget at begrunde sin Mening vil sige, at det er Aristokrater, der ville

faae Sæde i Rigsraadet, og at aristokratistiske Privilegier ikke kunne trives uden under Hjemmeligheden, da vil jeg ikke blot henvise, hvad der alt tidligere er skeet, til Englands Exempel, hvor Aristokraterne have søgt deres Støtte i Offentligheden, og de have havt den Tilfredsstillelse, at deres fulde Berettigelse med Hensyn til den Deel, som de repræsenterer af væsentlige og vigtige Interesser, er bleven mere og mere klar, og der er nu Ingen i England, der drager det i Tvivl, at det har sin Berettigelse. Men vi behøve ikke at gaae saa langt, vi kunne gjerne blive i vort eget Fædreland, der er talt Nok om den gamle Stændersammensætning, at der var Kongevalgte og mange Privilegerede; idetmindste var der efter de daværende Forhold en ikke ringe Censur for dem, som vare valgte af de andre Classer, men nu vil man dog vel ikke sige om dem, at de ikke vilde Offentlighed; thi udgik der ikke snart fra Stændersamlingerne Andragender om Indførelsen af Offentlighed? Nu er der vel Noget, der siger, at man egentlig er meest bange for, at Høfsterne ikke gjerne ønske Forhandlingernes Offentlighed, og at det maaskee er af Hensyn til dem, at man har undladt i Fællesforfatningen at give en udtrykkelig Bestemmelse om, at Offentlighed skal finde Sted, men jeg vil da spørge, fra hvilken Deel af de forskjellige Provindsialstænder fremkom Begjæringen om Offentlighed først? Var det ikke fra de hollænske? Naar man endelig vil følge Debatterne om Offentligheden, da var der naturligtviis forskjellige Meninger derom, men var det da Embedsmændene, Aristokraterne eller de Høierestaaende, der vare saa bange for denne Offentlighed? Var der ikke Mange, der argumenterede imod Offentligheden ved at sige, at paa Grund af den uvante politiske Virksomhed vilde maaskee netop de, som man nu kalder Folket i fortrinlig Betydning, de af Samfundet, som vare mindre gunstigt stillede, føle sig generede ved at tale offentligt, uagtet de kunde have en meget vel begrundet og sund practisk Opfatning af Forholdet, som de kunde og vilde meddele, naar de vare i en Kreds, hvor den kunde blive modtagen som den blev givet; hvorimod det at betræde en Talerstol var affrækkende, og derfor var der Be-